

Univerzális alkalmatlanság

Ha eddig még nem bizonyította volna be Kondor Katalin, hogy alkalmatlan a közszolgálati rádió vezetésére, akkor most írásba adta ezt: „Ha egy rádió, ez esetben a Magyar Rádió Rt., a törvények szellemében dolgozik, előbb-utóbb eléri a kormánypárti bosszú” – így kezdi a személyét érintő ügynökvádát visszautasító nyilatkozatát. A „kormánypárti bosszú” kifejezéssel jelzi, és a következő mondatban a „nemtelen és aljas támadások” kifejezéssel nyomatékosítja és világá kiabálja, hogy a kormányt erkölcsileg züllött ellenségének tekinti. Így hát nem is várható tőle, hogy eleget tegyen a közszolgálati magatartás legelemibb követelményének. Ez persze nem újdonság. Posztját annak köszönheti, hogy a Fidesz-kormányzás idején heti-kétheti rendszerességgel az egész ország nyilvánossága előtt alágöngyölte lelkét Orbán Viktor miniszterelnöknek, teljesen abban a szellemben, ahogyan Karinthy Frigyes jellemezte paródiájában az Ady

Endrénék hódoló Tóth Árpádot: „Te szent nagy Fenekedbe beléomolni vágyott” – csak hát persze, ami az említett személyeket illeti, micsoda különbség! Kondor Katalin ezért megkapta jutalmát, és nem bizonyult hálátlannak a kormányváltás után sem. Személyi és műsorpolitikája egyaránt provokatíván pártos, lényegesen pártosabb a pártállam ama időszakának médiapolitikájánál, amelyben karrierjét kezdte.

Ami a most rázúduló ügynökvádát illeti: jelen pillanatban (szeptember 27-én 22 órakor) nem vagyok egészen biztos abban, hogy megállja-e a helyét.

Nem is lehetek egészen biztos, mert az akció kezdeményezői teljesen alkalmatlanok arra, hogy ilyen vádakkal hozzakodjanak elő. Németh Péter főszerkesztő azt mondta a televízióban, hogy a vád nyilvánosságra hozatala után azért vártak a dokumentumok közlésével, mert még ellenőrizni akarták szakértőkkel, hogy hitelesek-e a dokumentumok. Először tehát bejelentették a vádat, aztán ellenőrzik a dokumentumokat! Amikor kiderült, hogy a dokumen-

*Örülhetnénk,
ha csak
Kondor Katalin
és vádolói
lennének
alkalmatlanok.
Sajnos
a közvélemény
és a politikai elit
is alkalmatlan
arra, hogy
megeméssze ezt
a konfliktust.*

tumok az ellenőrzés ellenére sem győznek meg mindenkit az igazukról, azzal nyugtatta meg hallgatóit, hogy a további bizonyítékokat később közlik majd, folyamatosan. Miért cselekszenek így? Nyújtani akarják a feszültséget, mint holmi Shakespeare-ek, hogy az ötödik felvonás végén annál felemelőbb legyen a véres áldozat látványa? De még Némethnél is – hogy mondjam finoman? – csacsibbnak bizonyult Horváth István felelős szerkesztő, aki azt tudta nyilatkozni, hogy több bizonyítékot nem hoznak

nyilvánosságra, már csak azért sem, mert nekik nem a régi Kondor Katalinnal van bajuk, hanem a mostanival. Ezzel először is meghazudtolta Némethet, másodszer is közölte, hogy őt a rádió elnökének ügynökmúltja nem zavarja, harmadszor is alátámasztotta Kondornak azt az állítását, hogy az ügynehistoria csak előráncigált ürügy, mely lejáratását és lemondatását szolgálja.

Örülhetnénk, ha csak Kondor Katalin és vádolói lennének alkalmatlanok. Sajnos a közvélemény és a politikai elit is alkalmatlan arra, hogy megeméssze ezt a konfliktust. Gyomrunkat már a

rendszerváltozás táján elcsaptuk az ügynehistoriákkal, és azóta dialektikusan változtatjuk tápszereinket: némelyikük székrekedést okoz, mások hasmenést.

A két nagy párt egyformán abban érdekelt, tekintettel politikusainak és klientúrájának nem elhanyagolható hányadára, hogy a pártállami múlt kényelmetlen személyes vonatkozásai az idők végeztéig, és a biztonság kedvéért még azután is néhány napig homályban maradjanak. Ez cáfolhatatlan tény, amióta napvilágra szivárgott, majd hazafias érdemmé minősült át a jelenlegi miniszterelnök ügynöki előélete, és a konfliktus folyamánaképpen Medgyessy népszerűsége megugrott. Ettől a pillanattól kezdve tudomásul kell vennünk, hogy a rendszerváltozás erkölcsi szempontból fölöttébb kívánatos személyi következményei nem követhetők ki, és jó képet kell vágnunk ahhoz, hogy állami ünnepeken Kádár-párti érdemeiktől messzire szagló funkcionáriusokat is kitüntetnek. Ráadásul az ellenzék sincs abban a helyzetben, hogy protestáljon. Hiába próbált a Fidesz erkölcsi tőkét kovácsolni a miniszterelnök eltitkolt múltjából, mert csakhamar kiderült, hogy érdekszférájában legalább annyi sáros hazafi és honleány tündökölt, mint a szocialista táborban. Ez a bánatos igazság fordítva is hat. Ha minden kétséget kizáróan kiderülne, hogy Kondor Katalinra ügynöki sár fröccsent, a Népszava felelős szerkesztője még akkor sem kifogásolhatná ezt, mert ez esetben Medgyessy múltját is kifogásolnia kellene, amire feltételezésem szerint nem érez kedvet.

A politikai újságírók többsége is alkalmatlan a Kondor-ügy megítélésére, mert – Szále László szemléletes valloását idézve – az „ügynökösdi” utálják, vagyis az ügynökökről folytatott diskurzusokat, nem pedig a pártállam ügynöki szolgálatát. Sokan közülük

most már azokat dorgálják, akiket elkedvetlenül, hogy a Kádár-rendszer által szervezett és díjazott ügynöki buzgólkodás a mi demokratikus körülményeink között a legkisebb mértékben sem akadályozza a közéleti karrierépítést. Társadalmunk univerzálisan alkalmatlanná vált arra, hogy kidolgozzon, vagy akár csak elviseljen egy olyan értékhierarchiát, amely múltunkat és jelenünket egységes szempontból ítéli meg. Az univerzális alkalmatlanságnak ezt a viszolyogtató állapotát csak egy minden egykori titkosszolgálatra kiterjedő, és a titkosszolgálati iratokba korlátlan betekintést biztosító törvény segítségével kezdenénk felszámolni. Ezt azonban legfeljebb néhány szabad demokrata képviselő szorgalmazza, de többnyire ők is csak rezignáltan, eleve beletörődve abba, hogy a koalíciós partner a döntő pillanatban a besúgó személyiségi jogait szokása szerint a besúgottakéi elé helyezi, és ismét győzelemre segíti az öklét hivatalból rázó ellenzék támogatásával az ügynökbújtatás humanista politikáját.

ÖRSI ISTVÁN

író

Cikkem megírása után jelent meg Nagy N. Péter írása (*A Kondor-ügy vége*, szeptember 29.). Ebben a szerző Nadas Péterre hivatkozva kijelenti, hogy a politikában csakis a törvény számít, a tettek erkölcsi megítélése érdektelen. Ez annyiban igaz, hogy politikus büntetőjogi értelemben csak törvénysértésért vonható felelősségre. De a törvény azt sem szankcionálja, ha a politikus folytonfolyvást hazudik, vagy a törvények megsértése nélkül, de erkölcsstelenül nyereszkesedik, holott az efféle magatartás politikai következményei vitathatatlanok. Az erkölcsi szempontok csak a tények filiszteri megerőszkolása révén tilthatók ki a politikából.